

Lý thuyết môn Ngữ văn 10 bài: Nhưng nó phải bằng hai mày

1/ Tìm hiểu chung

a/ Thể loại

- Truyện cười trào phúng

b/ Bố cục

- Bố cục: 3 phần.
- + Mở truyện (câu 1): Giới thiệu nhân vật lí trưởng và tài đặc biệt của y (xử kiện giỏi).
- + Thân truyện (Tiếp đến "*Xin xét lại, lẽ phải thuộc về con mà!*"): Diễn biến vụ kiện giữa Ngô và Cải nhờ thầy lí xử.
- + Kết truyện (Còn lại): Lời giải thích của thầy lí cho cách xử kiện của mình.

2/ Đọc - hiểu văn bản

a/ Mâu thuẫn gây cười

- Mâu thuẫn làm bật lên tiếng cười trong tác phẩm: giữa sự đồn đại về danh tiếng xử kiện giỏi với phẩm chất bên trong tham lam của thầy lí.

b/ Thủ pháp gây cười

- Dùng cử chỉ kết hợp với lời nói của các nhân vật để làm tiếng cười bật ra
- Lời nói và cử chỉ của thầy Cải trước mặt thầy lí như muốn nhắc số tiền anh ta đưa trước.
- Thầy lí xòe năm ngón tay trái úp lên năm ngón tay phải → cử chỉ phù hợp với điều thầy lí nói với thầy Cải. Nó còn ẩn chứa một nghĩa khác: đó là cái phải đã bị cái trái - là tiền, nhiều tiền và lẽ vật lo lót úp lên, che đi mất rồi.
- Dùng cách chơi chữ để gây cười: "*phải*" trong câu nói mang nhiều nét nghĩa
- + Nghĩa thứ nhất: là lẽ phải chỉ cái đúng đối lập với cái sai

+ Nghĩa thứ hai: là điều bắt buộc phải có

- Lờì thầy lí lập lò, cả hai nghĩa ấy kết hợp với hai bàn tay úp lên nhau thì rõ ràng Ngô đã gấp hai. Tiếng cười bật ra từ chính nét đa nghĩa đó.

c/ Ý nghĩa

- Phê phán việc xử kiện ở chôn công đường thời phong kiến - nơi lẽ phải được đo bằng tiền.

- Cách nhìn khách quan về người nông dân: vừa phê phán vừa cảm thông

Mời bạn đọc tham khảo thêm nhiều tài liệu ôn tập Ngữ văn lớp 10 khác như:

Lý thuyết Ngữ văn 10: <https://vndoc.com/ly-thuyet-ngu-van-10>

Tác giả - tác phẩm Ngữ văn 10: <https://vndoc.com/tac-gia-tac-pham-ngu-van-10>

